

Døgninstitutioner og hjemmeplejen

Som resultat af gennemgangen af krydstabellerne ses det, at der på for branchegruppen "Døgninstitutioner og hjemmepleje" formentlig kan være nedenstående sammenhænge mellem de forskellige variable (Tabel 2).

Tabel 2 Sammenhænge mellem MSB-variable og psykiske variable i branchegruppen "Døgninstitutioner og hjemmepleje". (Hvide felter er ikke undersøgt i NFAs særkørsler. Grøn markerer, at der kan være en sammenhæng. Rød markerer, at der formentlig ikke er en sammenhæng). (Tallene i parenteserne refererer til de tal/forhold, der forklares i afsnit 2.1).

Psykisk arbejdsmiljø	MSB			
	Hvor fysisk hårdt opfatter du normalt dit nuværende arbejde?	Har du pga. smerter været begrænset på dit arbejde inden for de sidste 3 måneder?	Forestil dig, at din arbejdsevne er 10 points værd, når den er bedst. Hvor mange point vil du give din nuværende arbejdsevne?	Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for en eller flere arbejdsulykker, som medførte mere end en dags fravær?
Stress		Sammenhæng (5,15)		
Får hjælp og støtte	Ingen sammenhæng (2,978)	Ingen sammenhæng (2,79)	Sammenhæng (2,83)	Ingen sammenhæng (2,21)
Kollegialt samarbejde	Ingen sammenhæng (1,14)	Ingen sammenhæng (1,35)	Sammenhæng (8,56)	Sammenhæng (4,68)
Hensyn til medarbejdere med færre kræfter	Ingen sammenhæng (2,65)	Ingen sammenhæng (2,33)	Sammenhæng (3,39)	
Indflydelse	Sammenhæng (3,42)	Ingen sammenhæng (0,51)	Ingen sammenhæng (2,95)	Sammenhæng (2,999)
Følelsesmæssigt berørt				Ingen sammenhæng (2,244)
Vejledning og instruktion	Ikke sammenhæng (1,399)	Sammenhæng (3,15)	Sammenhæng (5,38)	Ingen sammenhæng (1,58)

Tabel 2 viser følgende:

- > At der kan være en sammenhæng mellem: "Indflydelse" og "Hvor fysisk hårdt arbejdet opfattes". Dette ses ved, at der er ca. 3 gange så mange, der ikke opfatter deres arbejde som fysisk hårdt blandt dem, der altid eller ofte oplever at have indflydelse på opgaveløsningen sammenlignet med dem, der sjældent eller aldrig oplever at have indflydelse på opgaveløsningen.

- > At der kan være en sammenhæng mellem "*Stress*" og "*Begrænset pga. smerter*". Dette ses ved, at der er ca. 5 gange så mange, der ikke har følt sig begrænset pga. smerter blandt dem, der sjældent eller aldrig føler sig stresset sammenlignet med dem, der altid eller ofte føler sig stresset.
- > At der kan være en sammenhæng mellem "*Vejledning og instruktion*" og "*Begrænset pga. smerter*". Dette ses ved, at der er ca. 3 gange så mange, der ikke har følt sig begrænset pga. smerter blandt dem, der altid eller ofte får den nødvendige vejledning og instruktion sammenlignet med dem, der sjældent eller ofte får den nødvendige vejledning og instruktion.
- > At der er en sammenhæng mellem "*Kollegialt samarbejde*" og "*Arbejdsevne*". Dette ses ved, at der er ca. 9 gange så mange, der vurderer deres arbejdsevne som god blandt dem, der samarbejder med kollegaer ved behov sammenlignet med dem, der ikke samarbejder med kollegaer ved behov.
- > At der kan være en sammenhæng mellem: "*Hensyn til kollegaer med færre kræfter*" og "*Arbejdsevne*". Dette ses ved, at der er ca. 3 gange så mange, der vurderer deres arbejdsevne som god blandt dem, der altid eller ofte oplever, at tages hensyn til kollegaer med færre kræfter sammenlignet med dem, der sjældent eller aldrig oplever, at der tages hensyn til kollegaer med færre kræfter.
- > At der kan være en sammenhæng mellem: "*Vejledning og instruktion*" og "*Arbejdsevne*". Dette ses ved, at der er ca. 5 gange så mange, der vurderer deres arbejdsevne som god blandt dem, der altid eller ofte oplever at få den nødvendige vejledning og instruktion sammenlignet med dem, der sjældent eller aldrig oplever at få den nødvendige vejledning og instruktion.
- > At der er en sammenhæng mellem "*Kollegialt samarbejde*" og "*Arbejdsulykker*". Dette ses ved, at der er ca. 5 gange så mange, der ikke har været ude for en ulykke blandt dem, der samarbejder med kollegaer ved behov sammenlignet med dem, der ikke samarbejder med kollegaer ved behov.
- > At der er en sammenhæng mellem "*Indflydelse*" og "*Arbejdsulykker*". Dette ses ved, at der er ca. 3 gange så mange, der ikke har været ude for en ulykke blandt dem, der altid eller ofte har indflydelse på opgaveløsningen sammenlignet med dem, der sjældent eller aldrig har indflydelse på opgaveløsningen.

Bilag: Om metode

Særkørslerne fra "Arbejdsmiljø og Helbred" omfatter en lang række spørgsmål. Af tabellen nedenfor fremgår de spørgsmål, som er udvalgt til genstand for denne rapport. Disse spørgsmål er primært udvalgt på baggrund af hvilke variable, der er lavet krydskørsler med.

MSB-VARIABLE (outcome):
Hvor fysisk hårdt opfatter du normalt dit nuværende arbejde
Har du på grund af smerter været begrænset på dit arbejde inden for de sidste 3 måneder
Forestil dig, at din arbejdssevne er 10 points værd, når den er bedst. Hvor mange point vil du give din nuværende arbejdssevne
Har du inden for de sidste 12 måneder været udsat for en eller flere arbejdsulykker, som medførte mere end en dags fravær
PSYKISKE VARIABLE (eksponering):
Hvor ofte har du følt dig stresset i de sidste 2 uger
Hvor ofte får du den hjælp og støtte, du har brug for fra din nærmeste leder
Hvor ofte samarbejder du og dine kolleger, når der opstår problemer, der kræver løsninger
Hvor ofte tages der hensyn til medarbejdere med færre kræfter (f.eks. ældre eller syge) på din arbejdsplads
Hvor ofte har du indflydelse på, hvordan du løser dine arbejdsopgaver
Hvor ofte bliver du følelsesmæssigt berørt af dit arbejde
Hvor ofte får du den vejledning og instruktion, du behøver for at udføre dit arbejde

BAR SOSU har fået lavet krydsningskørsler for følgende fire branchegrupper: "Daginstitutioner", "Døgninstitutioner og hjemmepleje", "Hospital" samt "Læger, tandlæger og dyrlæger".

I analyserne til sammenhæng mellem variable er der ikke anvendt statistiske tests. Der er derimod lavet en sammenligning af andelen af besvarelser inden for de enkelte variable. Når der er mere end 3 gange så mange besvarelser i den ene gruppe sammenlignet med den anden, så definerer vi, at der er en sammenhæng. Tilsvarende når der er mindre end en tredjedel i den ene gruppe sammenlignet med den anden, så definerer vi at der ikke er en sammenhæng.

Eksempel:

Ses det f.eks. at der for hver gang der er 1 %, der oplever sig begrænset pga. smerter er 20 %, der ikke føler sig begrænset pga. smerter blandt dem, der altid eller ofte får den nødvendige hjælp og støtte. Samtidig med at det ses, at der for hver gang der er 1 %, der føler sig begrænset pga. smerter, er 5 %, der ikke føler sig begrænset pga. smerter blandt dem, der sjældent eller aldrig får den nødvendige hjælp og støtte. Så kan det konkluderes, at der er 4 gange så mange, der ikke føler sig begrænset pga. smerter blandt dem, der altid eller ofte får den nødvendige hjælp og støtte sammenlignet med dem, der sjældent eller aldrig får den nødvendige hjælp og støtte fra nærmeste leder. I et sådant tilfælde er konklusionen, at der kan være en sammenhæng, idet forholdet mellem variablene er på 4 (altså større end 3). Havde forholdet derimod været på 2, ville konklusionen have været, at der ikke var en

sammenhæng mellem variablene, (idet gruppen, der altid eller ofte får den nødvendige hjælp ligner gruppen, der sjældent eller aldrig får den nødvendige hjælp meget ift. smerteoplevelse).

Metodebetragtninger

Tolkningen af data fra NFAs kohorte "Arbejds miljø og Helbred" skal ses med følgende styrker og forbehold:

- > "Arbejds miljø og Helbred 2014" er en tværsnitsundersøgelse, hvor besvarelsen hidrører fra en afgrænset periode i 2014. Det vil sige, at besvarelsene udgør et øjebliksbillede. Om den situation er 'gængs' for delbrancherne, kan kun undersøges ved at sammenligne resultater fortløbende fra flere forskellige år.
- > I "Arbejds miljø og Helbred 2014" spørges både til påvirkninger (eksponering) og outcome (smerter, oplevelse af helbred mm.). Ved at spørge til begge i sammen undersøgelse kan der være en tendens til at medarbejdere, der har smerter, besvæ mm., vil rapportere påvirkningen større end medarbejdere med samme slags arbejde, der ikke har smerter eller besvær.
- > Der er ingen årsagssammenhæng i krydstabellerne. I en krydstabel, hvor "Oplevelse af støtte fra nærmeste leder" sammenstilles med "Hvor mange smerter har du haft inden for de sidste 4 uger", kan man ikke vide, om det at have høj støtte fra nærmeste leder medfører, at medarbejderen har få smerter, eller om det at have få smerter medfører, at man får støtte fra sin nærmeste leder. Der kan således udelukkende siges noget om sammenhængen mellem variablerne.